

ความเป็นมา ของการพัฒนาคุณภาพ

นพ.อนุวัฒน์ ศุภชุติกุล
โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล
9 มีนาคม 2542

บทเรียนจากอดีต (1)

- อิมโฮเทปใช้กระบวนการปรับปรุงคุณภาพ ตั้งแต่ 2980 ปีก่อนคริสตกาล สร้างปิรามิด
- อิมโฮเทปเชื่อว่าคุณภาพมาจาก กระบวนการผลิต
- การเข้มงวดกับการปฏิบัติตามมาตรฐาน ทำให้ไม่จำเป็นต้องตรวจสอบในขั้นสุดท้าย

บทเรียนจากอดีต (2)

- สังคมจีนในสมัย 1100 ปีก่อนคริสตกาล
รู้จักการควบคุมคุณภาพในงานหัตถกรรม
- การควบคุมมาจากอำนาจ ส่วนกลาง
- หน่วยวัดมาตรฐานของจีนส่งผลต่อ
เศรษฐกิจ
- ระบบควบคุมคุณภาพของโรมันมีการตรวจ
สอบสูง และค่าใช้จ่ายสูง

บทเรียนจากอดีต (3)

- 1854 John Snow เอาข้อมูลมาจุดบนแผนที่ เพื่อพิสูจน์ว่าน้ำจากก๊อกประปาที่ Broad Street เป็นสาเหตุของอหิวาต์ระบาด
- Florence Nightingale (1820-1910) แสดงสถิติด้วยรูปภาพและช่วยลดการป่วย และตายที่ไม่สมควร

บทเรียนจากอดีต (4)

- 1901 อเมริกามีการสอบใบประกอบวิชาชีพ
เวชกรรม
- 1904 แพทยสมาคมอเมริกา ตั้งสภา
แพทยศาสตร์ศึกษา

บทเรียนจากอดีต (5)

- 1924 Shewhart นักฟิสิกส์ของ Bell Lab ใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทำ quality control chart เป็นครั้งแรก

บทเรียนจากอดีต (6)

- **1931 Shewhart เขียนหนังสือ Economic Control of Quality of Manufactured Product**
- **เขาสรุปรว่าเราต้องใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ สัญชาตญาณของมนุษย์ จินตนาการ เหตุผล และความรู้**
- **เขาแนะนำให้ศึกษา จิตวิทยา ปรัชญา ตรรกวิทยา**

บทเรียนจากอดีต (7)

- 1947 Deming เดินทางไปฟื้นฟูอุตสาหกรรมในญี่ปุ่น
- 1950 Deming บรรยายเรื่องการควบคุมคุณภาพให้นักธุรกิจชาวญี่ปุ่นฟัง ถือเป็น การบรรยายชุดประวัติศาสตร์

บทเรียนจากอดีต (8)

- 1953 Deming เสนอให้ใช้ control chart เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการรักษาผู้ป่วย และ อธิบายการใช้วิธีการทางสถิติประเมิน ประสิทธิภาพของการรักษา
- 1953 มาตรฐาน รพ.ของ Joint Commission กำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพ แต่ไม่มีแนวทางการปรับปรุงคุณภาพ

บทเรียนจากอดีต (9)

- 1975 JCAHO กำหนดให้ รพ.มีเครื่องชี้วัดคุณภาพที่วัดได้ แต่เป็นการวัดย้อนหลัง ไม่ได้นำมาใช้ในการปรับปรุงการดูแลผู้ป่วย
- 1979 Philip Crosby เปรียบเทียบปัญหาทางการแพทย์กับปัญหาในโรงงาน เห็นว่าส่วนใหญ่สามารถป้องกันได้

บทเรียนจากอดีต (10)

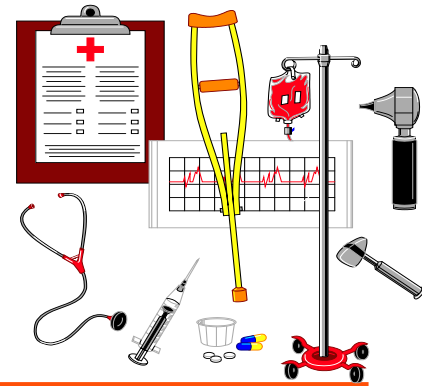
- 1980 NBC ออกรายการ ‘ถ้าญี่ปุ่นทำได้... ทำไมเราจะทำไม่ได้’
- 1982 Deming พิมพ์หนังสือ Quality Productivity and Competitive Position สนับสนุนให้มีการใช้ statistical process control และ continuous quality improvement โดยเชื่อว่าการป้องกันดีกว่าการตรวจสอบ

บทเรียนจากอดีต (11)

- 1982 Avedis Donabedian สันับสนุน ความคิดว่า คุณภาพเกิดจากการตรวจสอบ
- 1986 Deming เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลง วิธีการบริหารจัดการของธุรกิจอเมริกา ทั้งภาคบริการและการผลิต
- 1987 อเมริกาทดลองนำแนวคิด CQI มาใช้กับบริการ สุขภาพ
- 1992 อเมริกาและแคนาดาปรับเปลี่ยนแนวทางในการ รับรองคุณภาพโรงพยาบาล

มาตรฐานโรงพยาบาลชุดแรก

- มีองค์กรแพทย์
- แพทย์ได้รับปริญญาและใบอนุญาต
- คณะแพทย์ประชุมกันอย่างน้อยเดือนละครั้ง
- บันทึกข้อมูลผู้ป่วยทุกราย
- มีสถานที่ เครื่องมือ บริการสนับสนุน

วิวัฒนาการของ HA

- เริ่มจากการตรวจรับรองโรงพยาบาลเพื่อเป็น สถานที่ฝึกอบรม ศัลยแพทย์
- เปลี่ยนจากการเน้นที่แพทย์ มาสู่จุดเน้นของการทำงาน ร่วมกันระหว่างวิชาชีพต่าง ๆ
- เปลี่ยนจากการเน้นที่โครงสร้างและเอกสาร มาสู่ กระบวนการ และผลลัพธ์
- เปลี่ยนจากการเน้นที่ตัวผู้ปฏิบัติงาน มาสู่การเน้นผู้ป่วยเป็น ศูนย์กลาง
- เปลี่ยนจากกระบวนการตรวจสอบ มาเป็นกระบวนการเรียนรู้

วิวัฒนาการของมาตรฐาน

- เห็นตัวแพทย์
- เห็นโครงสร้าง
- เห็นการตรวจสอบย้อนหลัง
- เห็นการเผื่อระวังไปข้างหน้า
- เห็นการประกันคุณภาพ
- เห็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาล ในประเทศไทย

- ภายใน สธ. (พัฒนา รพ.ชช., ตัดดาว รพ., QA การพยาบาล, มาตรฐาน รพ.เอกชน)
- องค์กรวิชาชีพ (แพทยสภา, สภาการพยาบาล)
- ผู้จ่ายเงิน (ประกันสังคม, บ.ประกันสุขภาพ)
- การวิจัยและพัฒนา (TQM, HA)